

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XXI. Dominica Palmarum. Homo-bestia. Thema: Invenietis
Asinam alligatam & pullum cum ea; solvite & adducite mihi. Matth. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47077)

fidelitatis, sine dolo, sine fisco; deponentes mendacium
loquemur **VERITATEM** unusquisque cum proximo
suo, quoniam sumus in vicem membra. Ut te aliquando
revelata facie intueri mereamur, æternam **VERI-**
TATEM.

Ephes. 4.

DISCURSUS XXI.

Dominica in Ramis Palmarum.

Homo-bestia.

THEMA.

Invenietis Asinam alligatam & pullum
cum ea; solvite & adducite mihi.

Matth. 21.

SYNOPSIS.

I. *A sinus & bestia peccator est
communi Patrum allegoria,
qui utinam dignus fieret glo-
rificare & portare Deum
in corpore suo, uti bodierna
Asina.*

II. *Justus est homo reduplicati-
ve, diciturque homo homo,
ad cuius completam definitio-
nem requiritur, ne sit homo
jumentum, ut sit timens Deum
& mandata ejus observans.*

III. *Duo quidem reperiuntur in*

*homine, unum animale, alte-
rum spirituale, hoc ablato, re-
manet homo jumentum &
bestia praedita humanâ formâ.*

IV. *Hoc innuere voluit Deus
cum Adamo & Eve post pec-
catum fecit tunicas pelliceas,
indices belluini animi.*

V. *Ita & Cainum ferijt male-
dictione sicut serpentem de-
ceptorem, quia eum imitatus
occidendo Abelem in bellum
degeneraverat.*

Kk 3

VI. An-

VI. Antequam diluvio operiretur terra, solus Noë repertus est homo; ceteri vero non homines, sed ex hominibus in bestias mutati erant.

VII. Simili ratione per peccatum Nabuchodonosor transit in feram, & cor feræ datum est ei.

VIII. Fratres Josephi quid alii erant quam belluae per invidiam. Filius prodigus inter porcos pastus est. Pharisæi dicti sunt genimina viperarum. Verbo omnis peccator in brutum mutatur per peccatum.

IX. Neque in eo sicut humana malitia, ut unius bruti assumat formam, sed tot bestiali-

bus formis quot peccatis sedatur; quod calculo suo approbat certatim Patres.

X. Et etiam profani scriptores, effigiantes peccatorem eum monstrum, & ex multis beluis compositum.

XI. Nostrum est agnoscere nos ipsos, & si quidem delectat nos esse bestias, simus saltem Jumenta rationalia, cuimodi in hodierna processione desiderat S. Bernardus, glorificantes & portantes Denū in corpore nostro.

XII. Ut videlicet in altera processione ad gloriam, inveniamur inter eos, qui cœdebaramus, qui substernebant vestimenta &c.

Invenietis Afinam alligatam, & pullum cum ea: solvite, & adducite mihi.
Matth. 21.

I.

SI quis vestrum est AA: qui se adeò innocentem & sanctum putat, ut nullius criminis reum existimet, secedat ad partem, vel claudat aures. Non enim mihi hodie sermo erit ad innocentes sed peccatores, non ad homines sed ad bestias. Fungi jubeor Apostoli officio, & mihi reor præceptum à Christo. *Ite in castellum quod contra vos est*, ad congregatam in Ecclesia mul-

multitudinem Auditorum : ubi invenietis Afinam alligatam & pullum cum ea. Senes & juvenes peccatis ligatos : Solvite, & adducite mihi. Quod dum ex equi conor, nemo mihi succenseat, si peccator cam sit, hodie Asinus & bestia audiat : inhærebo enim SS. Patrum & Theologorum allegoriæ, quam si ut par est humiliter intellexeritis, felices vos æstimare debebitis, si porro sefforem Dominum nacti fueritis glorificantes & portantes Deum in corpore vestro.

II. Uno penè calamo peccatore delineant Patres, qui uon hominem sed belluam, non imaginem Dei, sed ferarum habere pronuntiant : cum vice versa homo justus non tantum homo, sed bis homo & ut in scholis loquimur homo reduplicative dicatur.. Quærit Psaltes Regius de Sion civitate sancta : Nunquid Sion dicet : Homo, & homo natus est in ea. & apud Prophetam Ezechielem : Hæc dicit Dominus Deus : Homo homo de domo Israël. Quid sibi vult hæc repetitio & vocis homo geminatio ? Respondeat Origenes: Estote homines homines; scilicet, quia non omnes homines homines sunt. Homo in honore positus non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus & assimulatus est eis. Iste non est homo homo, sed homo jumentum &c. Absit ergo à nobis ut tales simus, qui mereamur audire non esse nos homines homines. Si enim boni & mansueti simus, duplicamus hominis nomen ut sit in nobis non simpliciter homo, sed homo homo. Hæc Origenes, qui plus videtur requirere in homine, quam importet ejus definitio. Definit hominem Philosophus. Animal rationale. At Origenes vult ut homo etiam non comparetur jumentis. Nec isto contentus S. Bernardus, desiderat ad definitionem ho-

mi-

S. Bern.
inf. cit. S.
Chrysost.
S Ambros.
S. August.
Petr.
Chrysost.
Isido. Pe-
luf. Gre-
gor. Nyf-
fe S An-
ton. Pad.
Fidel. in
Natal.
Dom. Ca-
luò Dom.
3. Adv.
Mauril.
Dom. 2.
Adv. Pet.
d' Aven-
dagn. Ser.
1. de Na-
tiv. Con-
tin. Quad.
p. 121.
Psal. 86.
Ezech. 14.
Origen.
hom. 3. in
Ezech.

*Eccles. 12.
S. Bern.
ser. 20. in
Cant.*

minis timorem Dei & mandatorum observatio-
nem : juxta illud Ecclesiasticis : *Deum time, &*
mandata ejus observa : hoc est enim omnis homo. Ubi
addit Doctor mellifluus : *Ergo si hoc est omnis ho-
mo, absque hoc nihil est omnis homo.* Nihil ista rece-
dunt à legitima hominis definitione. Qui enim
rationalis est, ac ratione utitur, non assimiliat se
jumentis quæ carent ratione, sed agit quæ ratio
dictat. Conforme rationi est, ut creatura metuat
suum cretorem, ut subditus obtemperet manda-
tis sui Legislatoris & Domini, ut vivat secundum
quod ratio recta dictat. Id ni fallor volebat innue-
re Seneca ad Lucilium scribens : *Proprium hominis
est animus, & ratio in anima perfecta. Rationale enim
animal est homo. Consummatur itaque ejus bonum, si
adimple verit cui nascitur.* Adimplet id cui nascitur
homo, qui DEUM timet, qui mandata eius observat:
quia autem hæc agit non peccat. *Et hoc est omnis
homo.* Secus se habens & vel unum mandatum
transgrediens perdit esse hominis, annihilat diffe-
rentiam à brutis, & simulis factus illis comparatur
jumentis.

*Senec. Ep.
41.*

*S. Ber-
nard in
serm. de
desid. ver.
a. 3. c. 2.
Idem ib.*

III. Duo deprehendes in homine si rectè con-
sideres ejus essentiam, unum animale & terrenum,
alterum spirituale & cœlestē, unum commune cum
bestiis, alterum proprium & differentiam consti-
tuens à bestiis. Si ergo corrumpas quod spirituale
est, remanet tibi solum quod animale est, & à brutis
quæ impetu naturali feruntur, nihil distas. *Ablata
ratione remanet in homine quod est bestiale,* inquietabat S.
Bernardinus, & alibi ostendit per quid tollatur ra-
tio allegans D. Augustinum : *Ratio à delectatione car-
nali absorbetur, & impossibile est ut aliquid intelligat. Hoc
ipsum*

ipsum est quod ait Psalmista : *Homo cum in honore es-
set non intellexit.* Honor hominis est esse Deo simi-
lem, quem cum nesciat aestimare peccator, perdit
per peccatum lineamenta similitudinis & efficitur
similis jumentis & brutis ; *quibus non est intellectus.*
Ideò rectè S. Chrysostomus : *solutus ille verè est ho-
mo, qui conservat à imagine à Deo concessam pulchritudi-
nem minimè foedavit.* Idem sensit Philo Hebræus ju-
stum injusto contraponens : *Nemo injustus est ho-
mo, sed potius bestia humana forma prædita : in solum au-
tem justitiae settatorem nomen hoc competit.* Qui scili-
cket cum externa forma retinet Internam, cum fi-
gura hominis similitudinem Dei, & pulchritudi-
nem sibi concessam minimè foedat. Foedat autem
qui peccat.

IV. Ostendamus hanc veritatem in sacris lit-
teris ad particularia descendendo. In Paradiso pec-
cant Adamus & Eva, & aperti sunt illis oculi ut
adverterent se nudos : idcirco abscondebant se &
conabantur folijs arborum se cooperire. Addit
sacer textus, *Fecit quoque Domiuus Deus Ade &
Uxori ejus tunicas pelliceas, & induit eos, & ait : Ecce
Adam quasi unus ex nobis factus est.* Duo hic conside-
ratione digna sunt. Unum cur pelliceas tunicas &
quales illis Deus aptaverit. Alterum , quid sibi
velit illud quod dicat Deus : *Adam quasi unus ex nobis
factus est.* S. Chrysostomus utrumque elegantè
versat , & tunicas pelliceas ex ovium velleribus
factas fuisse existimat, *in perpetuam memoriam, quod
inobedientes fuerimus Domino.* Quod autem dixerit
Deus : *Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est,* putat
ironicè dictum, quod juxta promissum serpentis
Eritis sicut Di scientes bonum & malum : crediderit se

S. Chry-
soft. in Ca-
te Græc.

Philo. lib.
de Abrab.

Gen. 2.

S. Chry-
soft. bonu-
s. in
Gen.

futurum sicut Deum si præceptum transgrediens fructum prohibitum manducasset : cum potius contrarium evenerit, & non solum non sit factus sicut Deus, sed insuper acceptam in creatione similitudinrm Dei perdiderit. Aliquantum congruentius in rem nostram D. Gregorius Nyssenus causam assignat, cur pelliceis tunicis Deus nudos Proto-parentes vestierit, ubi ait : *Ut foris pelle belluina uterentur, qui intus belluina cupiditate animum deformat.* Ac proinde illa subsequens exprobratio Dei eō spectasse videtur, ut quasi haberet sensum : Ecce qui volebat fieri sicut Deus, unus ex nobis, ille factus est unus ex belluis, vestitus tunica belluina. Aliter ad hunc locum differit Philippus Abbas, qui putat illud *unus ex nobis*, idem esse quod *unus extra nos*, eo quod conditus ad imaginem Dei, si justus manfisset unus quodammodo cum eo censeri potuisset, per peccatum verò factus est *extra eum*, extra personas divinas, ficuti Consul deposito consulatu vocatur Exconsul &c. Quamdiū inquit ille Obediens Patri & Filio, & Spiritui Sancto mansit in eis, Deus procul dubio fuit & ipse cum eis, quamvis non substantiè sed nuncupatiè, non natura sed gratia. Et postquam autem vetitum comedens voci uxoris obediuit, à consortio illorum miserandus exiuit : Et qui per justitiam unus erat in eis, id est inter eos, per injustitiam factus est unus ex eis, id est, extra eos : Hæc ille. Ex quibus eadem cum priore sequela deducitur, quod scilicet à similitudine Dei recedens per peccatum degeneraverit in bestiam, & ideo belluinis pelliceis vestitus sit.

V. Impius Cain innocentem fratrem Abelem eductum ad agrum nefariè trucidaverat. Pœna quam

D. Greg.
Nyss. lib.
de vit.
Moys.

Phil. Abb.
tib. de sal.
primi
hom. c. 23.

quam illi Deus inflxit, illa fuit, ut extorris, & pro-
fugus à domo paterna procul exul erraret, circum-
ferens secum tremorem ceu signum patrati facino-
ris, quod ex ipsiusmet verbis colligitur : Dei autem
sententia hæc fuit : *Maledictus eris super terram* *Ec.*
vagus & profugus eris. Observat S. Chrysostomus
quod Deus homicidium Caini ex invidia patratum
graviore pœna mulctaverit, quam parentis Adæ
inobedientiam, & idem sententiæ fulmen in eum
torserit, quo serpentem in Paradiso deceptorem ful-
minaverat. Adamus ē paradise ejectus non male-
dictus est ; sed in serpentem vibrata est maledictio :
Maledictus es inter omnia animantia : & bestias terræ :
deinde in terram : *Maledicta terra in opere tuo.* At
verò Cain non solum ejectus est ex habitatione pa-
terna & relegatus, sed insuper maledictioni ipse
subjectus : *Maledictus eris super terram.* Quid sibi
vult hæc inter Adamum & Cainum disparitas, hæc
inter Cainum & serpentem pœnæ paritas ? Audite
Chrysostomum : *Quia fermè eadem egit quæ serpens, &*
quasi organum servivit Diaboli sententiæ Ec. Et prop-
terea sicut illi dixit maledictus tu inter omnes bestias ter-
ræ, sic & huic, quia eadem, quæ ille, operatus fuit. Nam
sicut *Diabolus*, qui odio & invidia moveatur, ferre non
potuit tot ineffabilia beneficia, quæ in hominem collocata
sunt, ex invidia ad deceptionem stimulatus est, quæ mor-
tem induceret : ita & hic Deum erga fratrem suum vi-
dens benevolentia magna affici, ex invidia ad homicidium
prosiliit. Quasi diceret : degeneravit ab homine in
bestiam, imitatus serpentem, serpentis ergo sen-
tentia damnetur. Consonat his quod de ejusdem
Caini exilio scripsit S. Ambrosius : *Repulit eum Deus*
à facie sua, & à parentibus abdicatum separatæ habita-

*Gen. 4.**Gen. 30.*

S. Chry-
sost. in
Gen. hom.
19.

S. Amb.
lib. 1. de
Abel &
Cain. c. 10.

L 1 2

tio.

tionis quodam relegavit exilio, eo quod ab humana mansuetudine transisset ad servitiam bestiarum. Peccatum ergo invidiae Cainum effecit similem serpenti, & mutavit in brutum.

Gen. 56.

*S. Chrysostomus
23 in Gen.*

Dan. 4.

Ib. c. 5.

VI. In eodem libro Geneseos sacer historicus volens texere Genealogiam justi Noë sic orditur: *Hæ sunt generationes Noë, Noë vir justus atque perfectus: S. Chrysostomus legit: Noë homo justus & perfectus in generatione sua.* Et miratur quod Spiritus Sanctus inter laudes Noë reponat hoc omnibus commune nomen *homo*: idque aureo suo calamo ita digerit: *Vidisti admirabilem Genealogiam: Noë inquit homo commune nomen pro laude justi usurpat: Nam coeteri ob carnales voluptates, quibus immersi erant, amiserunt esse hominis. Iste, inquit, in tanto populo hominis imaginem servavit: Tunc enim homo est quando virtutem colit.* Et nonnullis interjectis subjungit: *Noë homo, hic enim solus homo, coeteri autem non homines, sed humanam gerentes formam, & ex hominibus in bestias mutati malitia voluntatis generositatem naturæ amiserunt.* Ecce iterum ut peccatum carnis hominem tollat homini, eumque commutet in bestiam.

VII. Aperiamus nunc Prophetiam Danielis: ubi somnium quod viderat superbus Nabuchodonosor, interpretatus est Daniel: *Eiicient te ab hominibus, & cum bestijs, ferisque erit habitatio tua, & foenum ut bos comedes.* Quod ita factum esse alio loco declarat: *Quando autem elevatum est cor ejus, & Spiritus illius obfirmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, & gloria ejus ablata est: & à filijs hominum ejectus ost, sed & cor ejus cum bestijs positum est, & cum onagris erat habitatio ejus: foenum quoque ut bos comedebat.* Non extendo me hic ad quæstionem illam

illam scripturæ interpretum, an re vera, vel apparenter solum mutatus fuerit Nabuchodonosor in feram, vel nec apparenter quidem hominis figuram perdiderit, quamvis capilli & unguis enormiter crescentes, plurimūm figuram humanam deturparint: id solum adstruo, sufficienter mutatum fuisse in feram quod usu rationis privatus inter feras totum septennium exegerit. *Dicebat Daniel* (verba sunt S. Antonij Paduani) *cor ejus ab humano commutetur & cor feræ detur ei. Fera à feriendo dicta est, quod crudeliter feriat. Sic peccator non potest ferire crudelius, quam ferire seipsum & perire in anima.*

VIII. Vultis plura vobis depromam è sacris literis hominum mutatorum in feras per peccatum argumenta? Fratres Josephi Patriarchæ agitati stimulis invidiæ, quid aliud quam feræ & bestiæ fuerunt innoxium fratrem vendendo, patri dolorem accersendo. Invidia & auri fames *sic siccavit mentes, sic corda depresso, sic quod in eis fuerat humani sensus ferinam in rabiem commutavit, ut non offensam Dei, non sancti patris dolorem, uon proprij sanguinis sensum meminisse permiserit, ut loquitur D. Petrus Chrysologus.* Qui etiam alibi considerans filium prodigum vescentem porcorum siliquis ita fatur: *A se migrat, & ab homine totus transit in bestiam, paternæ pietatis immemor, gratiæ genitoris oblitus.* Et nunquid etiam ipse Salvator Scribas & Phariseos bestiarum nominibus appellavit? *Serpentes genima viperarum, quomodo fugietis à judicio gehennæ,* per hoc insinuans ferinam illorum rabiem, quâ sœviebant in Prophetas & sœviti erant in Apostolos & Discipulos. Salvatorem imitatus præcursor Joannes dicebat ad turbas: *Genima viperarum quis ostendit vobis fugere?*

L 3

re

S. Anton.
Pad. serm.
fer. 6.
Dom. 1.
Quad.

Gen. 13.

S. Pet.
Chrysol.
serm. 29.

Idem S.
Chrysol.
serm. 2.

*Matth. 23**Luc. 3.*

S. Chrysost. hom.
23. in Gen.

re à ventura ira? in quæ verba Chrysostomus: *Vt disti quomodo hic dolum mentis illorum BESTIÆ nomine significavit?* Et congerent pluscula in hanc thesim de peccatoribus ita loquitur: *cum in malum declinant, & servi sunt irrationalium affectionum, imponit illis BESTIARU M nomina.* Audi ut quodam loco dicit. Equi mulierum amatores facti sunt. *Vide quomodo ob immodicam salacitatem hanc cognominacionem acceperunt.* Alibi autem venenum aspidum sub labiis eorum: ubi ejus bestiæ dolum & fictionem imitari eos docet. Canes quoque mutos alios vocat. Et iterum eos, qui aures ad doctrinam obturant, vocat quasi aspides surdas & obturantes aures suas. Et multa alia quis nomina inventet imposta, à divina scriptura his, qui in BESTIARUM affectus per ignoriam transeunt. Adeò nullum peccatum est per quod homo peccaror ab humana natura non degeneret, & in BESTIAM quodammodo transmutetur.

S. Hier.
Ep. 18. ad
Marcel-
lum.

S. Ambros.
ser. 10. in
Psal. 118.

IX. Verùm non sistit hic humana malitia, ut in unam feram aut BESTIAM degeneret, plures sibi assumit formas, & tot bestialibus larvis induitur quot peccatis sedatur. D. Hieronymi pronuntiatum est: *Tot habemus personarum similitudines, quot peccata.* Et S. Ambrolius perpendens quomodo Deus hominem, quem ad sui imaginem & similitudinem condidit, nihilominus propter peccatum damnet: *suam Deus (inquit ille) non damnat imaginem, nec illam in incendium mittit aeternum.* Condemnaris in eo quod ipse mutatus es, ut fieres ex homine serpens, mulus, equus, vulpecula. Heu quale monstrum, non jam Chymæra ex tribus naturis vel duabus composita, sed ex multis! quod animadverens D. Gregorius Nyssenus, ajebat: *sic in alicujus fere*

feræ naturam quisque convertitur, ut aliquo animi vitio, perturbatione que vincitur. Ex quo fit ut innumerabiles in nobis sint feræ. Quarum species complures ibi enumerat. Cui consonat expressius illas attingens Chrysostomus: *Nec enim es homo si manifestè possum videre. Cum namque tanquam Afinus recalcitres, lascivias autem ut taurus; tanquam equus verò post mulieres binias, ventri tanquam ursus indulgeas, & ut mulus carnem impinges, & malum memoria teneas velut camelus: porrò rapias quidem ut lupus, ac ut serpens irascaris, ferias ut scorpions, sis subdolis ut vulpes: nequitiae verò tanquam aspis & vipera venenum serves: ac sicut ille malignus Dæmon fratres impugnes, quomodo te cum hominibus connumerare valeam, talis in te naturæ signa cum non intuear? &c. Quid enim te nuncupem? feram? Sed uno horum vitio feræ tenentur: tu verò pariter omnia circumferens ad majorem quam illæ feritatem progrederis.* Et denique post pauca ingemiscens addit: *Animæ verò nostræ non tantum deformitatem non aspicimus, verum neque bestialem indutam speciem, & scyllam aut chymæram quandam, juxta Poëtarum fabulas effectam vel paululum animadvertisimus!* Pluscula sunt hæc, sed ad propositum roborandi assumpti thematis; ob quam causam non possum mihi temperare, quin adducam etiam similia penè verba Isidori Pelusiota: *Quæque fera uni tantum vitio servit: at qui hominis speciem habet, omnibus vitiis in unum congestis & tumulatis, ultra eorum temeritatem & amentiam progrereditur. Ac ne me hyperbolice loqui putas, res ipsas incorruptâ mente perpendamus. Cum enim quispiam ut taurus subsultat, ut Afinus calcitrat, ut falacissimus equus in fœminas binnit, ut ursus voracitati studet, ut mulus corpus saginat, ut camelus injuriarum memo-*

S. Greg.
Nyssen. O-
rat. I. de
hom. pro-
creat.

S. Chry-
soft. hom.
23. ad pop.

Isid. Pelu-
sio. lib. 2.
Ep. 135.

memoriam retinet, ut leo irascitur, ut lupus rapit, ut scorpius ferit, ut serpens subdolus est, improbitatis venenum ut vixera conservat, opes denique, vel ut rectius loqrar, peccata cumalat, ut scarebeus scarabeos, quonam pacto quispiam hunc belluino animo præditum inter homines recensere poterit, cum mitis ac placidae naturae lineamento in eo minimè perspiciat, verum Scyllæ cuiusdam & Chymeræ atque Hydræ (juxta externas fabulas) fætorem cernat. Hæc Isidorus desumpta fortè sed variata à Chrysostomo: adeò facile eadem veritas in plures veraces calamos eodem fluxu manat.

Epiðe. ap.
Aelianum
lib. I. c. 3.

Idem lib.
4. cap. 5.

Boët. lib.
4. de consol.
Phil.
prosa. 3.

X. Ab his non abludunt profani scriptores. Epictetus ita sentit: Lupis similes efficimur dum sumus perfidi, & insidiosi, & adnocendum parati: leonibus qui feri, & immanes ac truculenti: maxima verò pars vulpeculæ sumus, aut si quid aliud in animalibus pro monstroso habetur &c. Et alibi adhuc disertius: Figura externæ circumscriptio satis non facit, ut rem esse aliquam pronuntiemus. Quamobrem ut homo dicatur quispiam satis non est, nam sum & oculos habere: sed tum hominem esse censeo, si ita ut hominem decet senserit. Aliquis est, qui rationem non percipiat, nec castigatus obtemperat: talis nimirum pro Asino est habendus, pudorisque sensum depositum omnem, inutilis est, & quidvis potius quam komo. Is nimirum querit aliquem, quem calcibus aut dentibus impetat. Quocirca nec Asinus est nec ovis, sed fera quædam & immanis **BESTIA**. Hæc Epictetus, Addo & Severini Boëtij sensum: Cum ultrà homines promovere sola probitas possit, necesse est, ut, quos ab humana conditione dejicit, infra hominis meritum detrudat improbitas. Evenit igitur, ut quem transformatum viitiis videas hominem existimare non possis. Avaritie servit

vit alienarum opum violentus erector? similem lupo dixeris. Ferox atque inquietus linguam litigiis exercet? cani comparabis. Insidiator occultus surripuisse fraudibus gaudet? vulpeculis exæquetur. Iræ intemperans fremit? Leonis animum gestae credatur. Parvidus ac fugax non metuenda formidat? Cervis similis habeatur. Segnis ac stupidus torpet? Asinum vivit. Et c. Ita fit, ut, qui probitate deserta homo esse desierit, cum in divinam transire conditionem non possit, vertatur in BELLUINAM. Excresceret in immensum sermo, si alios quoque tam sacros quam prophanos adducere vellem, qui peccatorem demererit nomen hominis, & BESTIAM potius quam hominem nuncupandum certatim asseverant.

XI. Illud unum nobis restat, ut quisque nostrum reflexa in animum cogitatione seipsum intueatur & agnoscat qualis BESTIA sit: num iracundus Leo, num dolosa vulpes, num invidus canis, num rapax lupus, num salax hircus, num desidiosus in servitio Dei Asinus, ut posita hodie feritate ad pristinum esse hominis emitatur, quo deinde fese ultra hominem promovere, & in divinam transire conditionem valeat. Qua in re meum consilium est, ut si nos adeò delectat esse BESTIAS, vel (dicam mitiore vocabulo) JUMENTA, simus & esse conemur JUMENTA RATIONALIA: cuiusmodi desiderat in processione hodierna S. Bernardus alludens ad illa Psalmis Regij: *Homines et jumenta salvos facies Domine, & rursum: ut jumentum factus sum apud te, et ego semper tecum.* Tres quippe Ordines comparuisse in hodierna processione & triumphali ingressu in civitatem Hierusalem considerat, & totidem in futura processione ad cœlestem Hierufam.

S. Bern.
serm. 1. de
Ratis.
Palm.

Psal. 35.
Psal. 72.

rusalem comparituros agnoscit. In primo ordine processionis hodiernæ fuit JUMENTUM Christo, qui ei infidebat vicinissimum, deinde ij qui vestimenta sternerant; demum ij, qui cædebat ramos de arboribus. JUMENTUM repræsentat fideles obsequio divino addictos per corporis sui macerationem, per jejunia & vigilias, per suimetipius submissionem. Cæteri non tam propè accederunt, ut potè qui superflua sua elargiendo sine gravamine Domino obsequabantur: seculares quidem vestimenta per eleemosynas: Prælati ramos arborum per evangelizationem virtutum: unde alloquens Fratres ait mellifluus Doctor: *Silendum mihi est ut elationem carreatis, an magis loquar ut habeatis consolationem? Jumentum cui insidet Christus nonne vos estis juxta præceptum Apostoli? glorificantes & portantes Deum in corpore vestro.* O non felices si talium JUMENTORUM onere & honore digni censeamur, si ejus mortificationem jugiter in corpore nostro portemus! futurum enim est, ut in altera illa, quam exspectamus processione, in qua demittent alas suas animalia sancta, deponent coronas suas ante thronum Agni viginti quatuor seniores, inter primos fortè reperiamur & proximos triumphanti Deo homini.

XII: Profectò in illa futura processione, ut insistam discursui melliflui Doctoris, comparebunt tres justi, quos prævidit Ezechiel: *Tres viri sunt in medio ejus, Noë, Daniel, & Job; ipsi justitia sua liberabunt animas suas.* Noë qui cædebat ramos pro arce; Daniel qui jejuniis & corporis castigatione velut jumentum servivit Deo, & Job qui vestimenta sua & substantiam de velleribus ovium in pauperes expen-

S. Bern.
sit.

Ezech. 14

expendit. *Cui tamen in processione illa JESUS propinquior, cui de tribus ordinibus salus vicinior, facile credo potestis advertere,* inquit Bernardus. Nos sata-gamus in quoconque ordine interesset, dummodo non elongemur aut excludamur. Qui Daniel esse non potest, sit saltem Job aut Noë. Nemo tamen sit qui non acclamet ingressuro in gloriosam Jerusalem. *Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.*

In Parasceve.

ALLOCUTIO ACADEMICA.

Tri-Tribunal.

Sacerdotale, Praetorium, Regium, Reum læse Majestatis.

THEMA.

Adstiterunt Reges terræ, & Principes convenerunt in unum, adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Psal. 2.

Sanguinarium barbaræ crudelitatis Judicium, & Reum læse Majestatis Tri-Tribunal, in quo SAPIENTIA oppugnatur ab ignorantia, VERITAS à falsitate opprimitur, JUSTITIA ab iniquitate damnatur, compendio exhibetur.

M m 2

exhi-